

Kuntapaikat oleskeluluvan saaneille turvapaikanhakijoille, kiintiöpakolaisille ja / tai kotikunnan saaneille tilapäistä suojelua saaville 2025

EL 17.09.2024 § 63

364/04.03.01/2024

Valmistelija	Työllisyyspäällikkö Erja Ikkala
Päätös	Hyväksyttiin päätösehdotuksen mukaisesti.
Esittelijä	Elinvoimajohtaja Teeriaho Janne
Päätösehdotus	Lautakunta päättää esittää kaupungin hallitukselle, että 1. Kaupunki varaa myönteisen oleskeluluvan saaneille turvapaikanhakijoille 25 kuntapaikkaa vuonna 2025, varaus tehdään pääasiassa perheille. 2. Kiintiöpakolaisille ei varata kuntapaikkoja. 3. Kotikunnan saaneille tilapäistä suojelua saaville varataan 200 paikkaa vuonna 2025

Selostus

Keski-Suomen kuntia pyydetään tarkistamaan ja vahvistamaan kuntapaikkojen määrä oleskeluluvan saaneille turvapaikanhakijoille ja / tai kotikunnan saaneille tilapäistä suojelua saaville vuonna 2024. Kuntien ja ELY-keskusten välisessä sopimuksessa todetaan, että sopimus on jatkuva, mutta kuntapaikkamäärät tarkistetaan vuosittain huomioon ottaen kuntien vastaanottoresurssit.

Tänä vuonna kuntapaikkoja on Keski-Suomessa tarjolla yhteensä 638 paikkaa, joihin ELY-keskus on tähän mennessä sijoittanut 99 kansainvälisen suojelun perusteella oleskeluluvan saanutta henkilöä. Keski-Suomen ELY-keskuksen ja kuntien välisissä kuntapaikkasopimuksissa kuntapaikat on varattu pääasiassa myönteisen oleskeluluvan saaneille turvapaikanhakijaperheille ja yksintulleille alaikäisille turvapaikan hakijoille.

Hallitusohjelmassa pakolaiskiintiöksi vuodelle 2024 on kirjattu 500 henkilöä. Lopullisen päätöksen tekee eduskunta hyväksyessään talousarvion joulukuussa. Hyvinvointialueiden käynnistyminen ei ole muuttanut kunnan vastuuta kiintiöpakolaisten vastaanotossa. Kiintiöpakolaisten vastaanotossa tulee erityisesti huomioida, että pakolaiset saapuvat Suomeen ja paikkakunnalle suoraan pakolaisleiriltä toisin kuin oleskeluluvan saaneet turvapaikanhakijat, joilla saattaa olla Suomessa vietetyn ajan perusteella jonkin verran esimerkiksi suomen kielen taitoja. Kiintiöpakolaisten vastaanottoon tulee varautua riittäväillä henkilöstöresursseilla kotouttamisen alkuvaiheessa (kokoaikainen työntekijä vähintään 3-6 kk). Muistutuksena lisäksi, että luku- ja kirjoitustaidottomien koulutusta ei ole enää vuoden 2018 alusta järjestetty työvoimakoulutuksena, osana kotoutumiskoulutusta. Kuntien tulee ottaa tämä huomioon, kun ne suunnittelevat maahanmuuttajien kuntiin sijoittamisia. Luku- ja kirjoitustaidon koulutusta kunta voi järjestää itse tai sen voi järjestää esim. kansalaisopisto.

Valtio tukee ELY-keskuksen kanssa sopimuksen tehneitä kuntia taloudellisesti suojelua saaneiden vastaanotossa. Asetus 1.1.2025 voimaan astuvasta laskennallisesta korvauksesta oli hiljattain lausuntokierroksella eikä uutta asetusta ole vielä julkaistu. Valmisteilla olevan asetusluonnoksen mukaan kunnalle maksetaan valtion varoista laskennallista korvausta kotoutumisen edistämisestä annetun lain (681/2023) 61 §:ssä tarkoitetun toiminnan järjestämisestä aiheutuvista kustannuksista muulle kuin Ahvenanmaan maakuntaan kuuluvalla kunnalla alle 7-vuotiaasta henkilöstä 7 059 euroa vuodessa ja 7 vuotta täyttäneestä 2 511 euroa vuodessa. Lisäksi 18 vuotta täyttäneestä henkilöstä maksetaan edellä mainitun laskennallisen korvauksen lisäksi laskennallista korvausta 7 741 euroa ensimmäiseltä täysi-ikäisenä maksettavalta vuodelta. Kunnat voivat käyttää laskennallista korvausta 1.1.2025 voimaan astuvan kotoutumislain uusien velvoitteiden kattamiseen, mm. monikielisen yhteiskuntaorientaation ja kotoutumiskoulutuksen järjestämiseen. Jatkossa myös tulkitseminen sisältyy osaksi laskennallista korvausta.

Laskennallista korvausta maksetaan 1.1.2025 alkaen 3 vuotta kiintiössä tulleista henkilöistä ja 2 vuotta turvapaikkamenettelyn kautta tulleista henkilöistä. Kotikunnan saaneilla tilapäistä suojelua saavilla korvausaika on 2 vuotta

Lisäksi kunnalle ja hyvinvointialueelle korvataan todellisten kulujen mukaan sosiaali- ja terveydenhuollon sekä muita erityiskustannuksia sekä toimeentulotukikustannuksia. Työ- ja elinkeinoministeriö maksaa edelleen vuonna 2025 erilliskorvausta pakolaisia vastaanottaville kunnille (kuntiin ohjaamisen toimintaohjelman kautta, entinen SYLVIA-hanke).

Lisätiedoksi myös, että valtiosuusjärjestelmässä huomioidaan maahanmuuttajat korotettuina kertoimina valtiosuuksia määritettäessä. Kotouttamistyössä kannattaa lisäksi huomioida erilaiset hankerahoituksen mahdollisuudet kuten ESR- ja EUSA-rahoitusmahdollisuudet. Näiden lisäksi kuntien on kuitenkin varauduttava siihen, että kotouttamistyöhön voidaan tarvita myös muuta kunnan rahoitusta. Kuntakorvausten maksamisen edellytyksenä on, että kunnassa on valmisteltu 1.1.2025 voimaan astuvan uuden kotoutumislain mukainen kotoutumishjelma.

Kuntia pyydetään ilmoittamaan vuonna 2025 käytettävissä olevien kuntapaikkojen määrä ELY-keskukseen torstaihin 31.10.2024 mennessä.

Keski-Suomessa laaditun oleskeluluvan saaneiden kuntiin sijoittamisen strategian ja kunnan kotouttamishjelman mukaan vastaanottoon tulee varautua riittävillä henkilöstöresursseilla, kulut korvautuvat laskennallisilla korvauksilla. Keuruulta kotikuntaa on tähän mennessä hakenut 100 ukrainalaista ja myönteisen päätöksen saanut 100 tilapäisensuojelun perusteella tullutta henkilöä

